



## Australian Government

# Koronavirüs (COVID-19) hakkında yanlış bilinenler ve doğrular

### COVID-19 aşısı hakkında yanlış bilinenler

**YANLIŞ BİLGİ:** COVID-19 aşuları tehlikelidir ve yurt dışında aşı vurulanlarda ciddi yan etkileri görüldü.

**GERÇEK:** Terapötik Ürünler İdaresi aşuların Avustralya'da kullanımına onay verdi. Avustralya'da kullanımlarına onay verilmeden önce tüm aşuların güvenliği etraflıca test edildi. Buna klinik deney verilerinin, içeriğinin, kimyasının, üretiminin ve diğer faktörlerin dikkatli analizi dahildir. TGA'nın web sitesinde COVID-19 aşuları hakkında bilgi bulabilirsiniz: <https://www.tga.gov.au/covid-19-vaccines>

COVID-19 aşularının her bir partisinin değerlendirilmesine ek olarak, Terapötik Ürünler İdaresi, Avustralya'ya tedarik edildikten sonra aşuların güvenliğini takip etmektedir. Avustralya Hükümeti Birleşik Krallık, Almanya ve Norveç'tekiler dahil yurt dışındaki aşılama programlarını da yakından takip etmektedir. Hep birlikte bu bilgiler Avustralyalıların güvenli ve etkin bir COVID-19 aşısına erişmelerine yardımcı olacaktır.

Bir aşıdan herhangi bir yan etki yaşarsanız bir sağlık uzmanının yardımına başvurun ve TGA'ya bildirin (1300 134 237).

**YANLIŞ BİLGİ:** Aşının olumsuz yan etkilerinden dolayı ölenlerin sayısı COVID-19'un kendisinden ölenlerin sayısından daha fazla olacak.

**GERÇEK:** Tüm aşuların bazı hafif yan etkileri olabilir. Aşuların ana yan etkileri iğne yerinde bir miktar sızı, kızarma ya da şişme, baş ağrısı veya hafif ateş ve yorgunluktur. Bunların çoğu hafif bir ağrı kesiciyle yönetilebilir ve telaşa gerek yoktur.

Avustralya'nın ilaç düzenleme makamı olan Terapötik Ürünler İdaresi güvenli ve etkin olmayan hiçbir aşığı onaylamayacaktır. Çok yakından incelediğimiz hususlardan biri ciddi yan etkilerdir.

Avustralya, dünyadaki en iyi onay süreçlerinden birine sahiptir ve ciddi olumsuz yan etkileri olabilecek hiçbir ilaç bu ülkede onaylanmayacaktır. TGA'nın işi onayla bitmez. Yurt dışından ve yurt içindeki uygulamalardan gelen verileri de yakından takip eder. Hiçbir şey şansa bırakılmaz.

Bir aşıdan herhangi bir yan etki yaşarsanız bir sağlık uzmanının yardımına başvurun ve TGA'ya bildirin (1300 134 237).

**YANLIŞ BİLGİ:** Hükümet, aşılama uygulamasını DNA'nızı toplamaya/değiştirmeye kılıf olarak kullanıyor.

**GERÇEK:** Aşılar vücudunuza enjekte edilir, vücudunuzdan hiçbir şeyi çıkarmaz ve DNA'nızı değiştirmez. Bazı yeni COVID-19 aşılarında vücudunuza COVID-19'a karşı bağışıklık yanıtı oluşturma talimatı vermek için Mesajcı RNA (mRNA) parçası kullanılır. mRNA'nın DNA'nızla bir işi yoktur.

**YANLIŞ BİLGİ:** Virüs o kadar hızlı mutasyon geçiriyor ki aşılar asla işe yaramayacak.

**GERÇEK:** Tüm virüsler mutasyon geçirir. Bu onların doğal evriminin bir parçasıdır ve bu durum COVID-19 için de farklı değildir. Deliller temel alınarak, COVID-19 aşıları yeni varyantlara karşı etkili olmaya devam edecektir.

Gripte olduğu gibi insanların takviye dozu vurulmalarına ya da yeniden aşılanmalarına gerek olabilir.

Avustralya'da kullanımı halihazırda onaylanmış aşıların COVID-19'dan kaynaklanan ciddi hastalanmayı önlemede son derece etkin olduğu gösterilmiştir.

**YANLIŞ BİLGİ:** COVID-19' geçirmiş ve iyileşmiş olanların aşılanması gerekmez.

**GERÇEK:** COVID-19'dan kazanılan koruma kişiden kişiye farklılık göstermektedir. Bu virüs yeni olduğundan herhangi bir doğal bağışıklığın ne kadar sürebileceğini bilmiyoruz. COVID-19 geçirmiş olsanız bile imkânınız varsa yine de COVID-19 aşısı yaptırmalısınız.

**YANLIŞ BİLGİ:** COVID-19 aşısı takip için kullanılan yazılım/mikroçip içeriyor.

**GERÇEK:** Hiçbir COVID-19 aşısı yazılım ya da mikroçip içermez.

## COVID-19 hakkında diğer yanlış bilinenler

**YANLIŞ BİLGİ:** Çocuklar COVID-19'un 'süper bulaştırıcılarıdır'

**GERÇEK:** Küçük çocukların grip örneğinde olduğu gibi genel olarak bazı mikrop ve böceklerin 'süper bulaştırıcıları' olduğu bilinmekle birlikte COVID-19 hakkındaki mevcut deliller okullarda çocuktan çocuğa bulaşmanın yaygın olmadığını göstermektedir. Dahası, bu virüsün en büyük bulaşma yolunun küçük çocuklar olduğuna dair dünyanın hiçbir yerinde bir veri yoktur. Bunun muhtemel olmasına rağmen mevcut deliller çocukların COVID-19'un süper bulaştırıcıları olmadıkları yönündedir.

**YANLIŞ BİLGİ:** Avustralya yeterli miktarda tıbbi cihaz ve malzeme (vantilatör (solunum cihazı), maske, test kiti) temin edemiyor

**GERÇEK:** Avustralya, COVID-19 eğrisini düzleştirmede çok başarılı oldu, yani hastanelerimiz üzerindeki baskının artmasına maruz kalmadık.

Avustralya'da çoğu Avustralya'da üretilen ve her zaman Avustralya'ya tedarik edilen bol miktarda kişisel koruyucu donanıma sahibiz. Örneğin, Ulusal İlaç Stoğu gayet yeterli ve 2021'e kadar kademeli olarak teslim edilecek yarım milyardan fazla maske siparişi verdi.

Avustralya Hükümetinin, Avustralya Bulaşıcı Hastalıklar Ağı ve Kamu Sağlığı Laboratuvarı Ağı dahil danışma kurulları COVID-19 salgınına yönelik kamu sağlığı önlemlerimizi

desteklemek amacıyla gerekli testlerin yapılmasını sağlamak için COVID-19 test yapma ihtiyaçlarına yönelik ilkeleri yeniden değerlendirmek üzere sık sık bir araya geliyor.

## **YANLIŞ BİLGİ:** Avustralya'daki hastaneler COVID-19 kaynaklı artan taleple baş edemeyecek

**GERÇEK:** Avustralya, COVID-19 eğrisini düzleştirmede çok başarılı oldu, yani hastanelerimiz üzerindeki baskının artmasına maruz kalmadık. Avustralya, gerekirse COVID-19 salgını sürecindeki ilave ihtiyaçları yeterli düzeyde karşılayabilecek birinci sınıf sağlık sistemine sahiptir. Buna Avustralya Hükümeti, eyalet ve bölge hükümetleri ile özel sağlık sektörü arasındaki iş birliğiyle sağlanan ilave yatak sayısı, tıbbi cihaz, tedarikler ve sağlık personeli dahildir.

## **YANLIŞ BİLGİ:** İki haftalık tecrit COVID-19'un yayılmasını durdurur

**GERÇEK:** İki veya üç hafta kısıtlamalar uygulayıp ardından bunları kaldırmak ve normal hayatlarımıza dönmek COVID-19'un yayılmasını durdurmaz.

COVID-19'a yakalananların çoğunluğu hiçbir belirti göstermemekte ya da çok az belirti göstermektedir. Yalnızca iki haftalık tecrit uygulamanın riski, belirti göstermeyen COVID-19 hastalarının tecridin ardından her şey serbest olduğunda virüsü diğer insanlara bilmeden bulaştırabilmeleridir.

COVID-19'un yayılmasını yavaşlatmanın en iyi yolu el ve solunum hijyeni kurallarına uymak, fiziksel mesafeyi korumak, kendinizi iyi hissetmiyorsanız evde kalmak ve test yaptırmak ve toplumsal bulaşmanın olduğu ve fiziksel mesafeyi korumanın zor olduğu yerlerde maske takmaktır.

Sağlık uzmanlarımız Avustralya'da ve bulaşmanın gerçekleştiği yerlerde her gün ortaya çıkan yeni vakaları izlemeye devam edeceklerdir. Bunun ardından, konulması gereken her türlü yeni kural veya kısıtlamayla ilgili delile dayanan önerilerde bulunacaklardır. Herkes [www.australia.gov.au](http://www.australia.gov.au) adresini ziyaret ederek güncel kısıtlamaları yakından takip etmelidir.

## **YANLIŞ BİLGİ:** Herkese test uygulamak koronavirüsün yayılmasını durdurur

**GERÇEK:** Test yapmak virüsün yayılmasını durdurmaz.

COVID-19'un önlenmesinde ve kontrolünde temel esaslardan biri zamanında, ölçeklenebilir ve doğru teşhis koyan test yapmaktır. Teşhis koyan test yapmak hastalığın epidemiyolojisinin tanımlanmasında, vaka ve temas yönetimini bilgilendirmede ve en nihayetinde, viral bulaşmanın azaltılmasında kritik rol oynar.

Ne var ki, COVID-19 testinizin negatif çıkması kendiniz veya başkaları için risk oluşturmadığınız anlamına gelmez. SARS-CoV-2'ye (COVID-19'a sebep olan virüs) maruz kaldıktan sonra ama belirtiler ortaya çıkmadan önce COVID-19 testiniz negatif çıkabilir. İşte bu yüzden hijyen kurallarına uymak, fiziksel mesafeye dikkat etmek ve kendinizi iyi hissetmediğinizde evde kalmak önemlidir. Hedeflenen testlerle birlikte bu eylemler COVID-19'un ve diğer bulaşıcı hastalıkların bulaşmasının önlenmesine yardımcı olarak Avustralya sağlık sisteminin üzerindeki yükü azaltıyor.

Kamu sağlığı makamlarının bir bölgede artan vaka sayılarını ve salgınları yönetimdeki başarısı, salgının kontrol altında tutulmasıyla laboratuvar ve test merkezi kapasitelerinin sürdürülebilirliğinin korunması arasındaki doğru dengeyi sağlamak için testlerin kesinlikle doğru hedeflenmesini gerektirir.

Belirti göstermeyen (asemptomatik) Avustralyalılara yaygın biçimde test uygulanması kesinlikle önerilmez. Test uygulama stratejisi ne epidemiyolojik olarak sağlamdır ne de hastalık bulaşmasını tanımlamaya yönelik maliyet etkin bir yaklaşımdır. Avustralya Hükümeti, hastalığın kontrolü ve gözetimi amacıyla, belirti göstermeyenlere belirli bağlamlarda test uygulanmasına yönelik bir rolü olabileceğini kabul eder. Bu bağlamlara örnek olarak salgın düzenlemeleri, vaka sayısı düşük olan bölgelere yüksek bulaşma riski taşıyan nüfus, önemli seviyede yüksek maruz kalma riski bulunan nüfus ve ağır seviyede hastalığa karşı savunmasızlara yönelik yüksek bulaşma riski düzenlemeleri verilebilir.

Avustralya hükümeti belirti göstermeyenlere yönelik işyeri tarama programları dahil test uygulama stratejilerinin ilgili kamu sağlığı makamları ve laboratuvar direktörlerine danışılarak geliştirilmesini önermeye devam etmektedir. Bunun amacı en uygun ve etkin yaklaşımların benimsenmesinin sağlanmasıdır. Avustralya Hükümetinin belirti göstermeyenlere yönelik geniş planlı test uygulaması hakkında daha fazla bilgi için lütfen [Department of Health \(Sağlık Bakanlığı\) web sitesini](#) ziyaret edin.

## **YANLIŞ BİLGİ:** Test kitleri doğru sonuç vermiyor

**GERÇEK:** Avustralya'da COVID-19 testleri son derece doğru sonuç vermektedir. Avustralya'da kullanılan tüm test yöntemlerinin geçerliliği kapsamlı şekilde doğrulanmıştır. Bu yöntemler Terapötik Ürünler Yönetimi (TGA) tarafından ve özel olarak SARS-CoV-2 (COVID-19'a sebep olan virüs) için geliştirilmekte olan kalite güvencesi programlarına zorunlu katılım aracılığıyla sürekli olarak yakından izlenmektedir.

Avustralya'da laboratuvar merkezli polimeraz zincir tepkime testi (PCR), vücudunuzdaki akut SARS-CoV-2 enfeksiyonuna teşhis koymada kullanılan altın standart testidir ve testin yapılması için bir solunum örneğinin alınmasını gerektirir. PCR testleri çok hassastır ve bir solunum örneğinde SARS-CoV-2'ye özgü en küçük genetik parçaları bile algılayabilir.

Sonuçlarının kalite ve güvenilirliğinden emin olunması ve yasal olarak temin edilebilmesi için Avustralya'da yeni uygulanacak olan tüm test teknolojilerinin TGA tarafından çok dikkatlice değerlendirilmesi gereklidir. Avustralya Terapötik Ürünler Kaydına dahil edilen COVID-19 testleri hakkında güncel bilgileri TGA'nın İnternet sitesinde bulabilirsiniz: [www.tga.gov.au/covid-19-test-kits-included-artg-legal-supply-australia](http://www.tga.gov.au/covid-19-test-kits-included-artg-legal-supply-australia).

## **YANLIŞ BİLGİ:** Koronavirüs bir aldatmacadır

**GERÇEK:** COVID-19'e hem insanlarda hem de hayvanlarda solunum enfeksiyonlarına yol açabilen geniş bir virüs ailesinin bir üyesi olan bir koronavirüs (SARS-CoV-2) sebep olur. Bu enfeksiyonlar soğuk algınlığından daha ciddi hastalıklara kadar uzanabilir. COVID-19 insanlar arasında damlacıklar ve virüs bulaşmış yüzeyler aracılığıyla yayılır.

Avustralya'da Peter Doherty Enfeksiyon ve Bağışıklık Enstitüsünde yer alan Victoria Bulaşıcı Hastalıklar Laboratuvarı (VIDRL) SARS-CoV-2'yi Çin dışında izole eden ilk laboratuvar oldu. VIDRL, COVID-19 teşhisi koyan testlerin geliştirilmesi, geçerlenmesi ve doğrulanmasını sağlamak amacıyla izole edilen virüsü Avustralya'daki diğer laboratuvarlarla, Dünya Sağlık Örgütüyle ve diğer ülkelerle paylaştı.

Avustralya SARS-CoV-2'yi tespit etme ve doğrulama kabiliyetine ve uygun akreditasyonuna sahip uzman bir kamu ve özel patoloji laboratuvarları ağı tarafından desteklendiği için şanslıdır. Bu laboratuvarların test uygulama kapasitenin boyutunu artırma yeteneği, Avustralya'nın eğriyi düzleştirmedeki ve diğer ülkelerde görülen son derece ürkütücü bulaşma oranlarından sakınmadaki başarısının temelini oluşturmuştur. Hem Avustralya'da hem tüm dünyada COVID-19'a yakalananların ve hastalıktan ölenlerin sayısı hakkında bilgi toplanmaktadır. Veriler [Australian Department of Health](#) (Avustralya Sağlık Bakanlığı) tarafından günlük olarak yayınlanmaktadır.

## **YANLIŞ BİLGİ:** Maske takmak etkin değil ve/veya güvenli değil.

**GERÇEK:** Hijyen kuralları, fiziksel mesafe ve kendinizi iyi hissetmiyorsanız evde kalmak ve test yaptırmak gibi diğer önlemlerle birlikte kullanıldığında maskeler COVID-19'un yayılmasının yavaşlatılmasına yardımcı olur.

Çoğu solunum virüsü gibi SARS-CoV-2 (COVID-19'a sebep olan virüs), esas olarak enfekte birisi konuştuğunda, öksürdüğünde ya da hapşırduğunda ortaya çıkan ve virüs içeren damlacıklar yoluyla yayılır. Virüs bulaşmış yüzeyler aracılığıyla da yayılabilir. Maske, COVID-19 dahil solunum yolu viral enfeksiyonu olan ve belirti gösteren ya da göstermeyen kişiler tarafından enfekte solunum damlacıklarının yayılmasını azaltarak başkalarını korumak için kullanılabilir. Maske, sağlık ve bakım çalışanları tarafından COVID-19 dahil solunum yolu viral enfeksiyonu olan birisiyle fiziksel mesafesini koruyamadıklarında kendilerini korumak için kullanılır.

Maske takmak COVID-19'un yayılmasını yavaşlatmada yalnızca bir adımdır ve diğer önlemlerin yerini tutmaz. El ve solunum hijyenine uymaya, fiziksel mesafeyi korumaya ve kendinizi iyi hissetmiyorsanız evde kalmaya ve test yaptırmaya devam etmek önemlidir.

Maske takmanın güvenli olmadığına ya da oksijen yetersizliği gibi sorunlara yol açtığına dair hiçbir delil yoktur. Sağlık çalışanları uzun yıllardır bu sorunlarla karşılaşmadan uzun süreli olarak maske takmaktalar.

*Avustralya Hükümetinin COVID-19'a karşı aldığı önlemlere ilişkin temel gelişmeleri yakından takip etmek için bu İnternet sitesini düzenli olarak ziyaret edin.*

*[SBS](#)'de COVID-19 hakkında kendi dilinizde geniş bilgi yer almaktadır. Hükümetin sunduğu bilgileri tercüme etmek için cep telefonu uygulamaları ve tarayıcı uzantıları da kullanabilirsiniz. İhtiyacınızı karşılayan bir tanesini arayabilirsiniz.*

*İngilizce ilave bilgi için [www.australia.gov.au](http://www.australia.gov.au) adresini ziyaret edin.*